

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Ćwiczenia z języka łacińskiego z gramatyką opisową		9.5.0989	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Filologii Klasycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia klasyczna	forma	stacjonarne
		moduł	wiedza o literaturze, książki i teatrze, cywilizacja śródziemnomorska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Agnieszka Witczak; dr Jacek Pokrzywnicki; dr Grzegorz Kotłowski; dr hab. Anna Ryś, profesor uczelni; dr hab. Anna Marchewka, profesor uczelni; mgr Elżbieta Starek; dr hab. Bogdan Burliga, profesor uczelni; dr hab. Tatiana Krynicka, profesor uczelni; dr hab. Izabela Bogumił, profesor uczelni; dr Anna Pająkowska-Bouallegui			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		31	
Ćw. audytoryjne		sem. 1 - 150 godz. = 6 ECTS.	
Sposób realizacji zajęć		90 godz. - udział w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		45 godz. - przygotowanie do zajęć;	
Liczba godzin		15 godz. - przygotowanie do zaliczenia.	
Ćw. audytoryjne: 390 godz.		sem. 2 - 150 godz. = 6 ECTS.	
		90 godz. - udział w zajęciach;	
		30 godz. - przygotowanie do zajęć;	
		30 godz. - przygotowanie do lektur i zaliczenia.	
		sem. 3 - 150 godz. = 6 ECTS.	
		60 godz. - udział w zajęciach;	
		30 godz. - przygotowanie do zajęć;	
		30 godz. - przygotowanie lektur;	
		30 godz. - przygotowanie do zaliczenia.	
		sem. 4 - 150 godz. = 6 ECTS.	
		60 godz. - udział w zajęciach;	
		30 godz. - przygotowanie do zajęć;	
		30 godz. - przygotowanie lektur;	
		30 godz. - przygotowanie do egzamin i egzamin.	
		sem. 5 - 100 godz. = 4 ECTS.	
		60 godz. - udział w zajęciach;	
		20 godz. - przygotowanie do lektur;	
		20 godz. - przygotowanie do zajęć i zaliczenia.	
		semestr 6 - 75 godz. = 3 ECTS.	
		60 godz. - udział w zajęciach;	
		15 godz. - przygotowanie do zajęć i lektury.	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia	

<p>- Analiza tekstów z dyskusją</p> <p>- Metoda podająca (objaśnianie zagadnień i problemów gramatycznych i językowych); metoda praktyczna (ćwiczenia praktyczne); metoda seminaryjna (analiza tekstów z dyskusją); prezentacja multimedialna</p> <p>- Metoda podająca (objaśnianie zagadnień i problemów gramatycznych i językowych); metoda praktyczna (ćwiczenia praktyczne); metoda seminaryjna (analiza tekstów z dyskusją); prezentacja multimedialna</p>	<p>- Zaliczenie na ocenę</p> <p>- Egzamin</p>
	<p>Formy zaliczenia</p> <p>- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru</p> <p>- egzamin pisemny (dłuższa wypowiedź pisemna / rozwiązanie problemu)</p> <p>- Testy pisemne (por. Treści programowe). Lektury przewidziane na dany semestr i rok studiów. Egzamin pisemny - tłumaczenie z łaciny na język polski ze słownikiem fragmentu dzieła wybranego pisarza klasycznego.</p>
	<p>Podstawowe kryteria oceny</p> <p>Warunkiem niezbędnym do uzyskania zaliczenia z oceną oraz dopuszczenia do egzaminu pisemnego po 4 semestrze jest zaliczenie wszystkich lektur łacińskich wyznaczonych na dany semestr w kanonie lektur. Student po semestrach 1, 2, 3, 5 i 6 otrzymuje zaliczenie na ocenę na podstawie: obecności i czynnego udziału w ćwiczeniach - 20%; zaliczenia testów pisemnych (por. Treści programowe) - 60%; zaliczenia lektur przewidzianych na dany semestr i rok studiów - 20%. Student po semestrze 4 otrzymuje ocenę z egzaminu pisemnego. Zakres ogólny egzaminu: tłumaczenie z łaciny na język polski ze słownikiem fragmentu dzieła wybranego pisarza klasycznego - 100%.</p>

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	obecność i czynny udział w ćwiczeniach	zaliczenie testów pisemnych	zaliczenia lektur przewidzianych na dany rok i semestr studiów	egzamin
Wiedza				
K_W02	+	+	+	+
K_W03	+	+	+	+
K_W04	+	+	+	+
Umiejętności				
K_U01	+	+	+	+
K_U03	+	+	+	+
K_U09	+	+	+	+
K_U10	+	+	+	+
Kompetencje				
K_K01	+	+	+	+
K_K02	+	+	+	+
K_K03	+	+	+	+
K_K04	+	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak wymagań formalnych dla studentów rozpoczynających kurs. Natomiast, począwszy do semestru letniego I roku, warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest zaliczenie semestru bezpośrednio je poprzedzającego. Warunkiem uczestnictwa w zajęciach w semestrze zimowym III roku jest zdanie egzaminu pisemnego po semestrze letnim II roku. W szczególnych przypadkach Prowadzący może postanowić inaczej.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych dla studentów rozpoczynających kurs. Natomiast począwszy do semestru letniego I roku i kolejnych wymagana jest wiedza i umiejętności określone w sylabusie (patrz. Treści programowe) dla semestru bezpośrednio je poprzedzającego. W szczególnych przypadkach Prowadzący może postanowić inaczej.

Cele kształcenia

Nauczenie studentów płynnego czytania i pisania po łacinie; zapoznanie z fleksją i składnią języka łacińskiego, przekazanie pewnego zasobu

słownictwa oraz nauczanie techniki tłumaczenia tekstu, w pierwszej kolejności preparowanego, a następnie fragmentów dzieł poetów i pisarzy rzymskich.

Treści programowe

Semestr 1: Alfabet łaciński, iloczasy, reguły czytania i zasady akcentowania; zagadnienia gramatyczne (deklinacje I-III rzeczowników i przymiotników; koniugacje; 3 formy podstawowe czasownika; ind. praes., imperf., fut. I., perf. act.; imperat. praes. act., inf. praes. i perf. act; czasownik sum, esse, fui i złożenia; przyimki; zaimki osobowe, dzierżawcze, pytajne; zaimek qui, quae, quod; koniugacje; 4 formy podstawowe czasownika; ind. praes., imperf., fut. I., perf. pass.; imperat. praes. pass., inf. praes. i perf. pass; supinum; participia: praes. act i perf. pass.; dat. possessivus, abl. temporis, causa, modi, instrumenti; abl. auctoris, rei efficientis; acc. duplex; ACI); tłumaczenie tekstów preparowanych.

Semestr 2: Zagadnienia gramatyczne (deklinacje IV-V rzeczowników; przysłówki; stopniowanie przymiotników i przysłówków; koniugacje - ind. plusquamperf. i fut. II act. i pass.; czasownik fero, ferre, tuli, latum i złożenia oraz eo, ire, ii, itum i złożenia; verba deponentia i semideponentia; zaimki wskazujące: hic, haec, hoc; is, ea, id; ille, illa, illud; ipse, ipsa, ipsum; iste, ista, istud; ideam, eadem, idem; participia: fut. act i pass.; inf. fut. act. i pass.; abl. comparativus, gen. partitivus, nom. duplex, abl. loci, składnia nazw miast; NCI; abl. absolutus; liczebniki główne i porządkowe 1-20); ćwiczenie czytania metrycznego - heksametr; tłumaczenie fragmentów dzieł pisarzy antycznych; analiza i interpretacja literacko-historyczno-kulturowa omawianych fragmentów dzieł.

Semestr 3: Zagadnienia gramatyczne (czasownik fio, fieri, factus sum; volo, nolo, malo; con. praes., imperf., perf., plusquamperf. act. i pass.; zdania dopełnieniowe i celowe; consecutio temporum; zdania przyczynowe; CPP); ćwiczenie czytania metrycznego - dystych elegijny, jedenastozgłoskowiec falecejski, cholijamb; tłumaczenie fragmentów dzieł pisarzy antycznych; analiza i interpretacja literacko-historyczno-kulturowa omawianych fragmentów dzieł.

Semestr 4: Zagadnienia gramatyczne (zdania czasowe, pytajne zależne, przyzwolone, skutkowe, warunkowe; coniunctivus w zdaniu głównym; gen. i abl. qualitatis, abl. limitationis, CPA); tłumaczenie fragmentów dzieł pisarzy antycznych; analiza i interpretacja literacko-historyczno-kulturowa omawianych fragmentów dzieł.

Semestr 5: Ugruntowanie wiadomości gramatycznych (funkcje przypadków, uzupełnienie wiadomości; zdania podrzędne, uzupełnieni wiadomości) i rozszerzanie słownictwa; tłumaczenie fragmentów dzieł pisarzy antycznych; analiza i interpretacja literacko-historyczno-kulturowa omawianych fragmentów dzieł.

Semestr 6: Ugruntowanie wiadomości gramatycznych i rozszerzanie słownictwa; tłumaczenie fragmentów dzieł pisarzy antycznych; analiza i interpretacja literacko-historyczno-kulturowa omawianych fragmentów dzieł.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

Podręczniki (do wyboru):

N. Ter-Grigorian, Disco linguam Latinam. Podręcznik języka łacińskiego, Wydawnictwo UG, Gdańsk 2000 (lub inne wydanie).

Słowniki: Słownik łacińsko-polski, opr. K. Kumaniecki; PWN, Warszawa 1997 (lub inne wydanie);

Słownik łacińsko-polski, opr. J. Korpanty. PWN, Warszawa 2001 (lub inne wydanie).

Teksty oryginalne:

Testy autorów klasycznych czytane w trakcie zajęć w danym semestrze każdorazowo wybrane przez prowadzącego.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

Z. Samolewicz, T. Sołtysik, Składnia łacińska, oprac. K. Bielawski, A. Gorzkowski, Wydawnictwo Homini Bydgoszcz 2000 (lub inne wydanie).

E. Starek, Salve. Ćwiczenia z języka łacińskiego, Wydawnictwo UG, Gdańsk 2009.

Słownik łacińsko-polski, t. I-V, red. M. Plezia, PWN, Warszawa 1998 (lub inne wydanie).

Słownik łacińsko-polski, red. B. Kruczkiewicz, reprint, Warszawa 1996.

Słownik łacińsko-polski, t. I-II, red. J. Korpanty. PWN, Warszawa 2001-2003.

B. Literatura uzupełniająca (do wyboru):

A. Baron, Repertorium języka łacińskiego, Wydawnictwo Homini, Kraków 2006.

J. Wikariak, Gramatyka opisowa języka łacińskiego, PWN, Warszawa 1992 (lub inne wydanie).

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W02; K_W03; K_W04

K_U01; K_U03; K_U09; K_U10

K_K01; K_K02; K_K03; K_K04

Wiedza

Student:

W01 (cf. K_W02) zna w zaawansowanym stopniu terminologię z zakresu nauki o języku;

W02 (cf. K_W04) zna alfabet łaciński, zasady czytania i akcentowania rządzące tym językiem;

W03 (cf. K_W04) rozpoznaje zagadnienia gramatyczne i składniowe języka łacińskiego poznawane w trakcie zajęć w poszczególnych semestrach;

W04 (cf. K_W04) wie o złożoności natury języka jako systemu znaków;

W05 (cf. K_W03) zna podstawowe miary metryczne poznawane w toku zajęć;

W06 (cf. K_W03) wymienia autorów i tytuły ich dzieł poznane w trakcie zajęć;

W07 (cf. K_W02) zna w stopniu zaawansowanym zasady tłumaczenia tekstów preparowanych i tekstów oryginalnych.

Umiejętności

Student:

U01 (cf. K_U09) swobodnie czyta w języku łacińskim;
 U02 (cf. K_U01; K_U03) umie posługiwać się dostępnymi pomocami naukowymi, w tym potrafi skorzystać ze słownika oraz wszelkiego rodzaju gramatyk wyszukując w nich potrzebne informacje;
 U03 (cf. K_U10) samodzielnie tłumaczy teksty preparowane i fragmenty oryginalne o średnim stopniu trudności wybranych autorów rzymskich przewidzianych na zajęcia w danym semestrze;
 U04 (cf. K_U10) umie zastosować zasady translatoryki;
 U05 (cf. K_U09) umie rozpoznać i określić formy fleksyjne poznawane w toku zajęć;
 U06 (cf. K_U09) umie rozpoznać formy składniowe poznawane w toku zajęć;
 U07 (cf. K_U01) korzystając z różnych źródeł wyszukuje, analizuje i użytkuje informacje na temat dzieła czytanego na zajęciach.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:
 K01 (cf. K_K02) potrafi pracować samodzielnie i w grupie;
 K02 (cf. K_K01; K_K03) ma świadomość złożoności warsztatu tłumacza z języka łacińskiego;
 K03 (cf. K_K04) ma świadomość wpływu języka łacińskiego na inne języki nowożytne.

Kontakt

agnieszka.witczak@ug.edu.pl